PIUS PP. VI.

Dilectis Filiis Nostris S. R. E. Cardinalibus, & Venerabilibus Archiepiscopis, & Episcopis, ac Dilectis Filiis Capitulis, Clero & Populo Regni Galliarum, Salutem & apostolicam benedictionem.

CHARITAS, quæ, docente Paulo apostolo, patiens & benigna est, tamdiu omnia suffert, ac sustinet, quamdiu aliqua spes remanet, ut per mansuetudinem iis, qui obrepere jam cœperint, erroribus occurratur. Verum si errores augeantur in dies, eòque jam deveniant, ut res ad schisma delabantur, tunc leges ipsæ charitatis, cum apostolici muneris, quo indigni fungimur, officiis conjunctæ, postulant flagitantque, ut paterna quidem, sed prompta, & efficax enascenti morbo medicina afferatur, patefacto errantibus culpæ horrore, & canonicarum pœnarum, in quas inciderunt, gravitate. Ita enim fiet, ut qui à viâ veritatis recesserunt, resipiscant, & ejuratis erroribus ad ecclesiam revertantur, quæ veluti benigna mater apertis ulnis regredientes amplectitur; utque cæteri fideles maturè pseudo-pastorum fraudes evadant, qui aliunde quam per ostium ad

Ovile accedentes nihil quærunt aliud, nisi ut furentur, mactent, & perdant.

Hæc nos ante oculos habentes divina præcepta, vix belli rumorem audivimus, quod philosophi novatores in conventu nationali galliarum simul conjuncti, majoremque partem constituentes adversùs catholicam religionem excitabant, acerbè quidem deflevimus apud Deum, communicataque cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus animi nostri anxietate, cum privatas, tum publicas preces indiximus. Hinc datis die 9 julii 1790 ad charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Regem christianissimum litteris, eum etiam atque etiam hortati fuimus, ut se à *civili constitutione cleri* confirmandâ abstineret, quæ & nationem in errorem, & in schisma regnum induceret. Nulla enim ratione fieri poterat; ut politicus hominum cœtus universalem ecclesiæ disciplinam immutaret, sanctorum patrum sententias, & conciliorum decreta pessumdaret, hierarchicum ordinem everteret; episcoporum electiones arbitratu suo moderaretur, episcopales sedes destrueret, & meliori ablatâ, deteriorem formam in ecclesiam inveheret.

Utque hortationes nostræ christianissimi regis animo altiùs insiderent, alias binas dedimus in forma brevis litteras die 10 ejusdem mensis ad Ven. Fratres archiepiscopos Burdegalensem, ac Viennensem, qui eidem aderant regi, eosque paternè monuimus, ut sua cum nostris concilia conjungerent, ne, si prædictæ constitutioni auctoritas quoque regis accederet, schismaticum regnum ipsum evaderet, schismatici episcopi, qui

ad præſcriptam decretorum formam crearentur ; quos nos ipſi propterea declarare , ut paſtores intruſos , omnique carentes eccleſiaſtica juriſdictione teneremur. Et quò dubitari minimè poſſet , curas & ſollicitudines noſtras unicè ad res religionis referri , & quò inimicorum hujus apoſtolicæ ſedis occluderentur , præcepimus *ſuſpendi exactiones taxationum* pro gallicis expeditionibus , ex priſtinis conventionibus , perpetuaque conſuetudine noſtris officiis debitarum.

Abſtinuiſſet profectò rex chriſtianiſſimus à conſtitutione ſancienda ; ſed urgente atque impellente conventu nationali tandem eò ſe abripi paſſus eſt , ut ſuam conſtitutioni auctoritatem adjungeret , quemadmodum ipſius litteræ die 28 julii , die 6 ſeptembris , & die 16 decembris ad nos datæ præſeferunt , quibus nos etiam atque etiam rogabat primo , ut quinque , deinde , ut ſeptem , ſaltem per modum proviſionis , probaremus articulos qui parum inter ſe diſſimiles totam novæ conſtitutionis veluti epitomen complectebantur.

Illicò ſane perſpeximus , neutros articulos poſſe à nobis probari , aut tolerari , utpote qui regulis canonicis adverſarentur. Nolentes tamen , ut hinc inimici occaſionem populorum decipiendorum arriperent , perinde ac ſi nos ab omni ratione conciliationis ineundæ eſſemus alieni , volenteſque eâdem ſemper incedere manſuetudinis ſemitâ , regi declaravimus per noſtras litteras die 17 Auguſti ad ipſum datas , articulos hujuſmodi nos ſedulo perpenſuros , & in conſilium vocaturos S. R. E. cardinales , qui ſimul congregati omnia ad trutinam revocarent. Hi porrò cum ſimul bis

convenissent die 24 septembris, & die 16 decembris, ut primos, & alteros articulos expenderent, habito rerum omnium diligentissimo examine, unanimi consensione putarunt, sententias gallicanorum episcoporum super propositis articulis esse exquirendas, ut canonicam quamdam, si fieri posset, rationem ipsi indigitarent, quam hîc apte excogitari posse locorum intervalla vetabant, veluti nos ipsi per alias nostras litteras regi christianissimo ante significaremus.

Nostrum intereà dolorem, quo vehementer afficiebamur, non levis consolatio lenivit, dum interim major episcoporum gallicanorum pars suâ sponte pastoralis sui muneris officiis adacta, & amore veritatis incensa constanter adversabatur ipsi constitutioni, eamque oppugnabat in iis omnibus, quæ ad ecclesiæ regimen pertinerent. Huic autem consolationi nostræ novus quoque cumulus accessit, ubi dilectus filius noster S. R. E. cardinalis Rupefucaldius, venerabilesque fratres archiepiscopus Aquensis, aliique archiepiscopi, & episcopi ad numerum usque triginta, ut tot tantisque malis occurrerent, ad nos confugerunt, die 10 octobris litteris datis *expositionem* miserunt *super principiis constitutionis cleri*, suo cujusque nomine subscriptam, consiliumque nostrum & opem postularunt, & tutam agendi normam, in qua conquiescerent, à nobis exquisierunt, tanquàm à communi magistro, & parente. Illud quoque magis magisque nostram consolationem adauxit, quod alii episcopi bene multi, primis adjuncti, prædictam expositionem amplexi fuerant, ita ut cum ab episcopis centum triginta

& uno, iſtius regni quatuor dumtaxat diſſiderent, cumque tam ingenti epiſcoporum numero capitulorum etiam multitudo, & parochorum ſive paſtorum ſecundi ordinis pars major accederet, hujuſmodi ſane expoſitio, concordi animorum conſentione ſuſcepta, totius gallicanæ eccleſiæ doctrina haberetur, & eſſet.

Equidem nos ipſi nulla interjecta mora tunc operi manus admovimus, omneſque dictæ conſtitutionis articulos examini ſubjecimus : ſed gallicanæ nationis conventus quamvis concordes illius eccleſiæ voces audiret, nihilominus tantum abfuit, ut ab incœpto deſiſteret, ut ipſa magis irritaretur epiſcoporum conſtantia. Videns itaque, planeque cognoſcens, ex metropolitanis, & ex epiſcopis antiquioribus inventum iri neminem, qui confirmare ſe poſſe crederet novos epiſcopos, per laïcos, per hereticos, per infideles, & per Judæos in municipalibus, diſtrictibus electos, veluti edita decreta imperabant; videnſque inſuper abſurdam hanc regiminis formam nullo loco poſſe ſubſiſtere, cum ſine epiſcopis omne eccleſiæ ſimulacrum evaneſcat, de aliis magis abſurdis edendis decretis cogitavit, quemadmodum factum eſt die 15, & 27 novembris, & diebus 3, 4 & 25 januarii 1791. His porrò decretis, quibus ſubinde regiæ etiam auctoritatis robur acceſſit, cautum eſt, ut, metropolitano, ſive antiquiore epiſcopo conſecrare novos electos renuente, quilibet alterius diſtrictûs epiſcopus eoſdem electos conſecraret. Quinimò ut una opera, unoque temporis momento omnes probi epiſcopi, omneſque pariter parochi catholica

religione incenſi diſpellerentur, cautum præterea eſt, ut cum primi, tùm ſecundi ordinis paſtores omnes *abſque reſtrictione* jurarent, ſe conſtitutionem, quæ jam edita eſſet, quæque in poſterum ederetur, ſervaturos; qui autem id conſtanter detrectarent, ii non secùs haberentur, ac ſi eſſent è ſuo gradu dejecti, eorumque ſedes, & parochiæ ſuo paſtore carerent. Legitimis autem paſtoribus & miniſtris per vim etiam expulſis, licitum eſſet municipalibus diſtrictibus ad electionem novorum epiſcoporum & parochorum procedere; hi verò electi poſthabitis metropolitanis, & antiquioribus epiſcopis, qui juramentum minimè præſtitiſſent, directorium adire deberent, cui curæ eſſet *epiſcopum quemquem* deſignare ad illos confirmandos & inſtituendos.

Iſtius modi decreta, poſteriùs edita, ſuprà modum novo animum noſtrum dolore perculerunt, noſtrumque auxerunt laborem, ut ad hæc quoque noſtra extenderetur ſollicitudo in ea, quam tunc parabamus, ad epiſcopos reſponſione, noſtraſque curas denuò excitarunt ad publicas preces indicendas, & ad miſericordiarum patrem exorandum. Hæc ipſa decreta in causâ fuerunt, cur galliarum epiſcopi, qui egregiis editis lucubrationibus oppùgnandam cleri conſtitutionem ſuſceperant, novas in vulgus *litteras paſtorales* ediderint, omneſque induſtriæ ſuæ nervos contenderint adversùs ea, quæ circa juramentum, circa depoſitiones epiſcoporum, circa ſedium epiſcopalium vacationes, circa novorum paſtorum electiones confirmationeſque conſtituebantur. Ex quo factum eſt ut tota eccleſia gallicana fatente,

& consentiente, haberi deberent juramenta civica tanquam perjuria ac sacrilega, non ecclesiasticis modo, sed catholico quovis homine prorsùs indigna, omnesque consequentes actus tanquam schismatici pro nullis, irritis, gravioribusque censuris obnoxii.

Hisce cleri gallicani declarationibus, digna laude celebrandis, facta responderunt: episcopi enim ferè omnes, & parochorum pars maxima sacramentum præstare invicta animi constantia detrectarunt, probè tunc agnoverunt religionis inimici, pessima sua consilia omnia in irritum recasura, nisi alicujus episcopi, aut ambitione ducti, aut imbecillis, animum pervicissent; qui proinde & juramentum de constitutione tuenda præstaret, & sacrilegas etiam manus ad consecrationes admoveret, itaut ad schisma inferendum nil amplius deesset. Hos inter aliorum malitia, & fraude devictos primus extitit Carolus episcopus Augustodunensis, constitutionis fautor acerrimus, alter fuit Joannes Joseph episcopus Liddæ, tertius Ludovicus episcopus Aurelianensis, quartus Carolus episcopus Vivariensis, quintus cardinalis de Lomenie archiepiscopus Senonensis, ac perpauci secundi ordinis pastores infelicissimi.

Ad cardinalem de Lomenie quod attinet, is datis ad Nos die 25 superioris novembris litteris, juramentum abs se præstitum excusare contendens, illud non esse habendum *pro animi assensu* affirmabat, seque valde in ancipiti esse præseferebat, num electis manus imponere detrectaret (ut eò usque abstinuerat), nec ne. Cum verò quam maximè interesset, ut episcoporum nemo ad electorum consecrationem accederet, utpote quæ

latiorem ad ſchiſma communiret viam, è re viſum eſt noſtram ad epiſcopos reſponſionem, quæ penè abſoluta erat, tantiſper intermittere, nullaque interpoſita, mora die 23 februarii cardinali reſcribere, demonſtrando eidem tum ſententiæ ſuæ errorem in præſtito jurejurandò, tum pœnas, quæ per canones infliguntur, & ad quas non ſine animi noſtri ægritudine manus admovere cogeremur, eum cardinalitia etiam dignitate exuentes, niſi publicam offenſionem tempeſtiva, ac digna ſatisfactione retractaret. Quod verò ad illius dubium pertinebat de pſeudo electis conſecrandis nec ne, conceptis verbis ipſi præcepimus, ne eò uſque progrederetur, ut novos epiſcopos ob quamvis etiam cauſam neceſſitatis inſtitueret, novoſque eccleſiæ refractarios adjungeret; de jure enim agitur, quod unicè ſpectat ad apoſtolicam ſedem juxta tridentini concilii ſanctiones, quodque arrogari ſibi à nemine poteſt epiſcoporum, aut metropolitanorum; quin nos illo, quo fungimur, apoſtolici officii munere declarare cogamur, ſchiſmaticos ſimul eſſe tam eos qui confirmant, quàm eos qui confirmantur, nulliuſque roboris futuros illos actus omnes ab utriſque prodituros.

His peractis, quæ ſupremi paſtoralis officii noſtri ratio poſtulabat, reſumendum per nos fuit reſponſionis opus, quod jam laborioſius ac diuturnius evaſerat propter multiplices, quæ ſe mutuo ſubinde exceperant, novitates: illudque, Deo adjuvante, abſolvere ita valuimus, ut, omnibus articulis ad examen revocatis, neminem prorsùs lateret, novam cleri conſtitutionem ex

noſtro , & apoſtolicæ hujus ſedis judicio , quod gallicani epiſcopi à nobis exquiſierant , quodque galliarum catholici peroptabant , ex principiis coaleſcere ab hæreſi profectis , adeòque in pluribus decretis hæreticam eſſe , & catholico dogmati adverſantem , in aliis vero ſacrilegam , ſchiſmaticam , jura primatus , & eccleſiæ evertentem , diſciplinæ cum veteri tum novæ contrariam , non alio denique conſilio excogitatam atque vulgatam , niſi ad catholicam religionem prorsus abolendam. Ad hanc enim unam profitendam libertas omnis adimitur , legitimi paſtores ſubmoventur , bona occupantur ; dum reliquarum ſectarum homines in ſua libertate , bonorumque poſſeſſione conquieſcunt. Quamvis hæc omnia luculenter demonſtravimus , à manſuetudinis tamen via minimè recedentes declaravimus , nos hactenus continuiſſe , ne abſciſſos ab ecclesia catholica auctores male ominatæ conſtitutionis civilis cleri declararemus , ſed una ſimul illud repetere debuimus , quod niſi quiſque errores , à nobis jam patefactos , deteſtetur , (quemadmodum hæc S. Sedes in hujus modi caſibus peragere ſemper conſuevit ,) cogeremur inviti eos omnes ſchiſmaticos declarare , qui vel eſſent hujuſce conſtitutionis auctores , vel eidem juramento adhærerent , qui in novos paſtores præficerentur , qui electos conſecrarent , & qui ab illis conſecrarentur. Illi enim , quicumque eſſent , legitima miſſione , & eccleſiæ communione carerent.

Quemadmodum autem , ſalvo dogmate , & ſalva univerſali eccleſiæ diſciplina , ita animo com-

parati ſumus , ut inclytæ Galliarum nationi, quoaduſque licet, obſecundemus, ſic cardinalium, hac de cauſa advocatorum, conſilium ſecuti, & ea repetentes, quæ chriſtianiſſimo regi per noſtras litteras jam ſignificaveramus, hortati ſumus epiſcopos, ut ii, quorum oculis res ipſæ obſervantur, nobis deſuper agendi rationem quamdam exhiberent, ſi inveniri fortaſſe poterit, à catholico dogmate, diſciplinaque univerſali minimè diſſentaneam, in noſtram deliberationem atque examen adducendam. Hos ipſos animi noſtri ſenſus ſignificavimus cariſſimo in Chriſto filio noſtro regi chriſtianiſſimo, ad quem miſimus etiam noſtræ ad epiſcopos reſponſionis exemplum, eumque hortati in domino ſumus, ut in conſilium adhibitis ſapientoribus epiſcopis, magis aptam medicinam afferet morbo, qui è regia etiam auctoritate profluxit, & eum denique certiorem effecimus, non in illos, qui errori pervivaces hærebunt, ex debito paſtorali officio ea præſtituros, quæ in eadem neceſſitate poſiti deceſſores noſtri præſtiterunt.

Utræque litteræ noſtræ ad regem, & ad Epiſcopos datæ die 10 martii extraordinario curſori traditæ ſunt qui inſequenti mox die diſceſſit. Interim die 15 ejuſdem menſis adveniente huc ex Gallia curſore ordinario, allatum ad nos undique eſt, die 24 februarii Lutetiæ Pariſiorum fuiſſe ſchiſmati culmen impoſitum. Illa enim die *auguſtodunenſis* epiſcopus jam perjurii crimine infectus, & reus defectionis ob dimiſſam auctoritate propria, & coram laïcis eccleſiam, capituloque ſuo, omni commendationum

laude digno, longe absimilis conjunctus est Babylonis & Liddæ episcopis; quorum primus à nobis pallii decoratus honore, & vitæ quoque auctus subsidiis, dignum se successorem exhibuit alterius Babylonis episcopi, scilicet *Dominici Varlet*, hominis propter schisma ultrajectensis ecclesiæ satis noti: alter vero perjurii item reus, in odium jam & detestationem bonorum inciderat, eo quod à recta episcopi, capitulique Basileensis ecclesiæ, cujus ille est suffraganeus, doctina diffideret. Illa igitur die episcopus Augustodunensis, cooperantibus duobus hisce episcopis, ausus est in ecclesia præsbyterorum oratorii, irrequisito ordinario sacrilegas manus imponere *Aloysio Alexandro Expilly*, & *Claudio-Eustachio - Francisco Marolles* sine illo apostolicæ sedis mandato, omisso juramento obedientiæ pontifici debitæ, posthabito examine, & fidei confessione præscripta in pontificali romano, in omnibus universi orbi ecclesiis servando, cunctisque præterea legibus neglectis violatis, pessumdatis; licet ignorare non posset, horum primum minus rite electum fuisse episcopum. *Corisopitensem* contra Corisopitensis capituli iteratas, & graves obtestationes, & alterum multò minùs rite fuisse episcopum ecclesiæ *Suessionensi* datum, quæ legitimum pastorem suum vivum atque incolumen habet ven. fratrem Henricum-Josephum-Claudium de Bourdeilles, qui proinde officii sui partes esse putavit, acriter in actum tantæ profanationis invehere, promptaque allata ope suæ diœcesi consulere, quemadmodum ejusdem litteræ insequenti mox die 25 in vulgus editæ ipsum fecisse testantur.

Allatum etiam eodem tempore ad nos eſt nominatum *Liddæ* epiſcopum primum crimen novo crimine cumulaſſe. Die enim 27 ejuſdem menſis februarii, ſibi novis pſeudo-epiſcopis Expilly & Marolles in ſocios abjunctis, auſus fuerat in eadem eccleſia ſacrilegè conſacrare in epiſcopum *Aquenſem* parochum *Saurine*, quamvis hæc etiam eccleſia optimo ſuo paſtore Ven. fratre Carolo-Auguſto Lequien læta gaudeat, & perfruatur. Ex quo evenit fortaſſe, ut idem Liddæ Epiſcopus Joannes-Joſeph *Gobel* ad eccleſiam *Pariſienſem*, vivo adhuc Archiepiſcopo, electus fuerit exemplo *Iſchyræ*, qui = *ad compenſationem ſceleris obſequiique præſtiti* = in accuſando, & è ſua ſede exturbando S. Athanaſio, fuit in conciliabulo Tyri epiſcopus ejuſdem civitatis renunciatus.

Moleſti hi quidem, triſteſque nuncii incredibili animum noſtrum dolore ac mœrore oppreſſerunt. Sed ſpe in deum erecti cogi iterum juſſimus die 17 menſis martii eamdem cardinalium congregationem, quæ nobis, ſicut alias, in re tam gravis momenti ſuam ſententiam expromeret. Dumque in eo verſabamur, ut deliberationem exequeremur cum conſilio cardinalium ſuſceptam, ecce alius iſtius regni tabellarius die 21 dicti menſis ad nos defert, *Liddæ* epiſcopum, nequiorem etiam effectum, ab pſeudo-epiſcopis Expilly, & Saurine ſociatum die 6 ejuſdem menſis in eâdem eccleſiâ, eâdemque ſacrilegâ manu conſecraſſe parochum *Maſſieu*, unum ex deputatis gallicani conventus, in epiſcopum *Bellovacenſem*, parochum *Lindet* alterum item ex deputatis in

episcopum *Ebroicensem*, parochum *Laurent* alterum pariter ex deputatis in episc. *Molinensem*, & parochum *Heraudin*, in episcopum *Castri Rufi*, idque præstare ausum fuisse, tametsi duæ priores ex his ecclesiis suos habeant pastores legitimos, & reliquæ duæ nondum fuerint apostolicâ auctoritate in sedes episcopales erectæ. Quale autem judicium fieri de iis debeat, qui eligi se consecrarique permittunt ad illas ecclesias, quæ à suis adhuc reguntur atque administrantur episcopis, multis ante nos annis à S. Leone egregiè declaratum est: scribens enim *Juliano* episcopo *Cœnsi* adversus Theodosium quemdam, qui in sedem Juvenalis episcopis viventis invaserat, *qualis autem sit*, (inquit *cap. IV.*) *qui in locum episcopi viventis obrepsit, ex ipsâ qualitate facti non potest dubitari, nec ambigendum est, eum esse perversum, quem impugnatores fidei dilexerunt.*

Et re quidem verâ quam meritò abhorruerit semper ecclesia ab illis, qui à laïcorum turbâ & colluvione eliguntur, quippe eodem, atque eligentes, falsarum opinionum morbo laborant, satis superque demonstrat delata per eundem tabellarium ad nos Pastoralis epistola, quam pseudo Episcopus *Expilly* ad imperitiorum deceptionem die 25 Februarii edendam curavit, non alio sanè consilio, nisi ut inconsutilem Christi vestem abscinderet. Hic enim primo juramentis, perjuriis scilicet, quibus se adstrinxit, commemoratis, omnia complectitur fundamenta Gallicæ constitutionis, quam ferè de verbo ad verbum exscribit, & sententiis ipsius conventûs

inhærens ad probandum aggreditur, per conſtitutionem hujuſmodi nihil de dogmate detrahi, ſed diſciplinæ tantum meliorem formam induci, eamque ad priorum ſæculorum puritatem converti in eâ præſertim parte, in quâ populo electiones, amoto clero, & Metropolitanis inſtitutiones, conſecrationeſque redduntur, ſolis hoc loco *prioribus* Gallici conventus decretis in medium adductis. Utque melius fortaſſe fucum imperitioribus faciat, litteras memorat die 18 Novembris 1790, ad Nos datas, perinde ac ſi cum Apoſtolicâ hâc Sede Communione teneatur; deindeque ad ſingulos Diœceſis Ordines ſermonem, convertens, hortatur, monetque omnes, ut ſe tanquam legitimum Paſtorem excipiant, & Conſtitutionem ultro amplectantur.

Væ miſero! Miſſis per Nos conſultò iis, quæ ad Civile Regimen pertinent, quâ ille temeritate defendendam ſuſcipit Conſtitutionem, ſuper Eccleſiaſticis rebus verſantem, quam omnes ferè Gallicanæ Eccleſiæ Epiſcopi, aliique plures Eccleſiaſtici Viri improbarunt, ac refutarunt, uti Dogmati adverſantem, & à communi Diſciplinâ abhorrentem præſertim in Electionibus, & Conſecrationibus Epiſcoporum? Hanc ſane veritatem, quæ incurrit in oculos, ne ipſe quidem diſſimulare potuiſſet, aut obtegere, niſi datâ operâ præteriiſſet ſilentio, quæ *poſtremo* in Conventu Gallicano abſurdiora decreta prodierunt: iſta enim præter alias improbitates eò progreſſa etiam ſunt, ut jus inſtituendi confirmandique tribuerent cuicumque Epiſcopo pro directorii arbitrio, ac voluntate.

Perlegat infelix iſte, qui adeò longe in viâ perditionis proceſſit, Noſtram ad Epiſcopos Galliarum Reſponſionem, quâ omnium ſuæ Epiſtolæ errorum monſtra præviâ confutatione proſtravimus, & quam odit veritatem, in ſingulis Articulis manifeſte elucentem deprehendet. Sciat interea, ſe ſibi ipſi ſententiam dixiſſe. Si enim verum eſt, juſta veterem Diſciplinam, *ex Canone nicæno* quem is in medium adducit, profluentem, opus omninò eſſe, ut electus ad legitimum titulum nanciſcendum per Metropolitanum ſuum confirmaretur; quod quidem Metropolitanarum jus à Sedis Apoſtolicæ jure manabat; qui fieri poterit, ut canonicè, & legitimè immiſſum ſe putet *Expilly*, dum Conſecrationem ſuam non Archiepiſcopo Turonenſi, cujus ſuffraganea eſt Coriſopitenſis Eccleſia, ſed aliis Epiſcopis referre debet acceptam? Hi enim cum ad alienas provincias pertineant, ſi ſacrilego auſu Ordinem potuerunt eidem conferre, nequiverunt profectò Juriſdictionem tribuere, quâ ipſi quoque juxta omnium ætatum Diſciplinam deſtituuntur omninò. Hæc porrò Juriſdictionis conferendæ poteſtas ex novâ Diſciplinâ à pluribus ſæculis jam receptâ à conciliis Generalibus, & ab ipſis Concordatis confirmata, ne ad Metropolitanos quidem poteſt ullo modo attinere, utpote quæ illuc reverſa, unde diſceſſerat, unicè reſidet penes Apoſtolicam Sedem; ita ut hodie *Romanus Pontifex ex numeris ſui officio Paſtores ſingulis eccleſiis præficiat* =, ut verbis utamur Concilii Tridentini *Seſſ.* 24, *Cap.* 1, *de reform.*, adeoque legitima Conſecratio nulla fiat

in Ecclesiâ Catholicâ universâ, nisi ex Apostolicæ Sedis mandato.

Tantum verò abest, ut litteræ ad Nos datæ adjuvent, ut magis reum efficiant, & nequeant Schismaticam notam effugere. Illæ enim nonnisi simulatam quamdam imaginem præseferentes Communionis nobiscum ineundæ, ne verbum quidem faciunt de Confirmatione per Nos obtinenda, & illegitimam tantum Nobis electionem significant, ut gallicanorum Decretorum verba jubebant. Hinc Nos Decessorum Nostrorum exempla secuti minimè illis duximus rescribendum, sed seriò illum commonefieri mandavimus, ne ulterius progredi niteretur, quemadmodum sperabamus futurum. Etenim fuit etiam hâc de re ab Rhedonensi Episcopo sponte monitus, dum is, quam sibi enixè flagitabat, institutionem, confirmationemque negavit. Quapropter loco illum suscipiendi tanquam pastorem, debet populus cum horrore tanquam invasorem rejicere: invasorem inquimus, qui quam veritatem agnoscere debebat, profiteri neglexit, qui mentito abuti cœpit Pastoris officio, qui deniquè eò arrogantiæ devenit, ut in fine pastoralis Epistolæ quadragesimale Ecclesiastici præcepti vinculum laxare non dubitaverit, ita ut = *Imitator Diaboli fuerit, & in veritate non steterit, malè utens specie pervasi honoris, & nominis* =; quemadmodum de simili invasore à S. Leone Magno dictum est scribente *ad quosdam Ægypti Episcopos.*

Videntes itaque Nos ex multiplici tot criminum serie, per Galliarum Regnum tam benè de Religione meritum, & adeò Nobis carum, magis magisque

magiſque Schiſma invehi, atque amplificari, videnteſque hanc ipſam ob cauſam novos in dies tam primi, quàm ſecundi ordinis Paſtores undiquè eligi, & Miniſtros legitimos de ſuo loco dejici atque exturbari, eorumque vice rapaces lupos ſubrogari, non poſſumus equidem tam lacrimabili rerum aſpectu non commoveri. Ut igitur gliſcenti Schiſmati primo quoque tempore obicem opponamus, ut ad officia revocentur errantes, ut boni perſiſtent in propoſito, utque Religio in florentiſſimo iſto Regno ſervetur, Nos conſiliis inhærentes Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R E. Cardinalium, & votis obſecundantes totius Epiſcopalis cœtus Eccleſiæ Gallicanæ, Noſtrorumque Prædeceſſorum exempla imitantes, Apoſtolica, qua utimur, poteſtate tenore præſentium in primis edicimus, ut quotquot ſunt S. R. E. Cardinales, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates, Vicarii, Canonici, Parochi, Presbiteri, cunctique Eccleſiaſticæ militiæ adſcripti, ſive Sæculares, ſive Regulares, qui *Civicum juramentum* purè, & ſimpliciter, prout à Conventu Nationali præſcriptum fuit, emiſerunt, errorum omnium venenatum fontem, & originem, Catholicæque Gallicanæ eccleſiæ mœroris præcipuam cauſam, niſi intra quadraginta dies, ab hac die numerandos, hujuſmodi juramentum retractaverint, à cujuſcumque Ordinis exercitio *ſint ſuſpenſi*, & irregularitati obnoxii, ſi ordines exercuerint.

Inſuper peculiariter declaramus, *Electiones* prædictorum *Expilly*, *Marolles*, *Saurine*, *Maſſieu*, *Lindet*, *Laurent*, *Heraudin* & *Gobel*

in Epiſcopos *Coriſopitenſem*, *Sueſſionenſem*; *Aquenſem*, *Bellovacenſem*, *Ebroicenſem*, *Molinenſem*, *Caſtri Rufi* & *Pariſienſem* illegitimas, ſacrilegas & prorſus nullas fuiſſe, & eſſe, prout eas reſcendimus, delemus, abrogamus una cum aſſertorum Epiſcopatuum *Molinenſis*, *Caſtri Rufi*, & aliorum nova erectione.

Declaramus item ac decernimus, nefarias eorumdem *Conſecrationes* fuiſſe, & eſſe omninò illicitas, illegitimas, ſacrilegas, & factas contra Sanctorum Canonum Sanctiones; ac proinde eoſdem temerè, nulloque jure electos omni Eccleſiaſtica, & ſpirituali juriſdictione pro animarum regimine carere, atque illicitè conſecratos ab omni exercitio Epiſcopalis Ordinis *eſſe ſuſpenſos*.

Pariter declaramus *ſuſpenſos eſſe* ab omni exercitio Epiſcopalis Ordinis *Carolum Epiſcopum Auguſtodunenſem*, *Joannem-Baptiſtam Epiſcopum Babylonis & Joannem-Joſephum Epiſcopum Liddæ* ſacrilegos Conſecratores, ſeu Adſiſtentes, & ſuſpenſos pariter eſſe ab exercitio ſacerdotalis, ſeu cujuſcumque alterius Ordinis eos omnes, qui in execrandi hujusmodi Conſecrationibus *opem*, *operam*, *conſenſum* & *conſilium* præſtiterunt.

Mandamus propterea, diſtrictèque interdicimus memorato *Expilly*, aliiſque perperam electis, & illicitè conſecratis ſub eadem *ſuſpenſionis pœna*, ne audeant Epiſcopalem Juriſdictionem, aliamve ullam pro Animarum regimine auctoritatem, quam numquam ſunt conſecuti, ſibi arrogare, vel pro ſuſcipiendis Ordinibus dimiſſorias litteras dare, Paſtores, Vicarios, Miſſionarios

Deſervitores , Functionarios , Miniſtros , aut alios, quocumque nomine nuncupentur, ad animarum curam , & Sacramentorum adminiſtrationem, quovis etiam neceſſitatis prætextu , conſtituere , deputare , ac confirmare , nec non alia agere , decernere , & conſtituere , ſive *ſeorſim* , ſive conjunctim in modum *Conciliabuli* in rebus ad Eccleſiaſticam Juriſdictionem pertinentibus ; declarantes , ac palàm edicentes , tam litteras dimiſſoriales, & deputationes, ſeu confirmationes, ſi quæ datæ; factæque ſint , aut in poſterum dari, fierique contingat , quàm alia acta omnia , quæ temerario auſu fierent cum omnibus inde ſecutis irrita prorſus eſſe, ac nullius roboris , & momenti.

Æquè mandamus , & ſub ſimili *ſuſpenſionis pœnâ* inhibemus tam conſecratis quàm Conſecratoribus prædictis , ne audeant illicitè Sacramentum Confirmationis , aut ordines conferre , vel quocumque modo Ordinem Epiſcopalem , à quo ſuſpenſi ſunt , exercere ; ac proinde qui ab ipſis fuerint Eccleſiaſticis Ordinibus initiati , noverint ſuſpenſionis vinculo ſe obſtrictos , & ſi ſuſceptos Ordines exercuerint , irregularitati etiam fore obnoxios.

Ad præcavenda autem majora mala , tenore & auctoritate paribus decernimus , & declaramus , *alias omnes Electiones* , ad Galliarum Eccleſias Cathedrales , & Parochiales , cum vacuas, tum multò magis plenas , cum veteris , tum fortius novæ & illegitimæ erectionis ; ad formam memoratæ Conſtitutionis Cleri à Municipalium , Diſtrictuum Electoribus uſquemodo peractas , quas volumus pro expreſſis haberi , & quotquot

peragentur, irritas, illegitimas; ſacrilegas, & prorſus nullas fuiſſe; eſſe, & fore, eaſque per præſentes, & nunc pro tunc reſcindimus, delemus, abrogamus; Declarantes idcircò, eoſdem perperam nulloque jure electos, alioſque ſimili modo eligendos ad Eccleſias tam Cathedrales, quàm Parochiales omni Eccleſiaſtica, & ſpirituali Juriſdictione pro animarum regimine carere, atque Epiſcopos illicitè hactenus conſecratos, quos pariter pro nominatis haberi volumus, & in poſterum conſecrandos ab omni exercitio Epiſcopalis Ordinis, & Parochos nulliter inſtitutos, & inſtituendos à Sacerdotali miniſterio eſſe, & fore ſuſpenſos; adeoque diſtricte interdicimus tam electis, & forſan eligendis in Epiſcopos, ne à quocumque ſive Metropolitano, ſive Epiſcopo Ordinem, ſeu conſecrationem Epiſcopalem ſuſcipere audeant, quam ipſis pſeudo-Epiſcopis, eorumque ſacrilegis Conſecratoribus, & aliis omnibus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ne eoſdem fruſtra electos & eligendos, conſecrare quovis ſub prætextu, & colore præſumant; præcipientes inſuper dictis electis, & eligendis ſive in Epiſcopos, ſive in Parochos, ne ullo modo ſe pro Archiepiſcopis, ſive Epiſcopis, ſive Parochis, ſeu Vicariis gerant, aut cujuſvis Cathedralis, ſive Parochialis Eccleſiæ titulo ſe nominent, & ne juriſdictionem ullam, proque animarum regimine auctoritatem, facultatemque ſibi arrogent *ſub pœna ſuſpenſionis, & nullitatis*, à qua quidem ſuſpenſionis pœna nemo ex hactenus nominatis poterit unquam liberari, niſi per Nos ipſos, aut per eos, quos Apoſtolica Sedes delegarit.

Qua majori uti Nobis licuit benignitate, declaravimus huc usque Canonicas pœnas inflictas, ut mala hactenus perpetrata emendentur, utque in posterum, ne latius dimanent, impediatur. Nos enim in Domino confidimus futurum, ut Consecrantes, ut tam Cathedralium, quam Parochialium Ecclesiarum invasores, ut Auctores, fautoresque omnes prædictæ, Constitutionis suum agnoscant errorem, ac pœnitentia ducti ad Ovile regrediantur, unde non sine machinatione, & insidiis avulsi sunt. Eos itaque nos paternis verbis compellantes hortamur etiam atque etiam, obsecramus in Domino, ut à ministerio se abdicent, ut à perditionis viâ, in quam se dederunt præcipites, pedem referant, ut nunquam committant, per homines philosophia sæculi hujus imbutos ea in vulgus diffundi doctrinarum monstra, quæ Christi institutioni, traditionique Patrum, & Ecclesiæ regulis adversantur. Quandoquidem si fiet unquam, ut Noster hic mitis agendi modus, & nostræ paternæ monitiones, quod Deus avertat, in irritum sint recasuræ; sciant Nostræ mentis non esse, illos à gravioribus iis pœnis liberare, quibus per Canones subjiciuntur; sibique certò persuadeant, se per Nos anathemati subjectum iri, Nosque illos anathemate perculsos Ecclesiæ universæ denunciaturos, tanquam Schismaticos; à Communione Ecclesiæ, Nostrâque segregatos, Maxime enim conveniens est. = *Ut quisquis in insipientiæ suæ luto jacere delegerit, Statuta permaneant, & cum eis habeat sortem, quorum est secutus errorem* =; ita nos edocente M. Leone Prædecessore nostro in epistola *ad Julianum Episcopum Coensem.*

Vos nunc alloquimur, ven. Fratres, qui, paucis exceptis, vestrorum erga gregem officiorum munera probè agnovistis, eaque, humanis rationibus sepositis, palam professi estis, ibique curas, ac labores majores impendi oportere existimastis, ubi majora pericula ingruebant; Vobisque aptamus elogium, quo laudatus Leo magnus cumulavit *Episcopos ex Ægypto Catholicos apud Constantinopolim constitutos = Licet laboribus dilectionis vestræ, quos pro observantia Catholicæ Fidei suscepistis toto corde compatiar, & ea, quæ vobis ab hæreticis illata sunt, non aliter accipiam, quam si ipse pertulerim, intelligo tamen magis esse gaudii, quam mœroris, quod confortante Vos Domino Jesu Christo, in Evangelicâ Apostolicâque doctrinâ insuperabiles perstitistis. Et cum vos inimici Fidei Christianæ ab Ecclesiarum Sede divellerent, maluistis peregrinationis injuriam pati, quam ulla impietatis ipsorum contagione violari.* = Equidem Vos intuentes non possumus consolatione non affici, Vosque, ut in proposito perstetis, non vehementer hortari. Ad memoriam itaque vestram revocamus spiritualis illius conjugii nexum, quo Ecclesiis vestris adstricti estis, quodque nonnisi morte, aut Apostolicâ nostrâ potest auctoritate juxta Canonicam formam dissolvi; iis ergo adhærescite, neque illas unquam derelinquite luporum rapacium arbitrio, adversus quorum insidias vos jam sancto ardore æstuantes & vocem extulistis, & legitimæ autoritatis munia obire non dubitastis.

Ad vos deinde sermonem convertimus, Dilecti Filii, spectabilium Capitulorum Canonici, qui

vestris Archiepiscopis, & Episcopis ita ut decet, subjecti, quique tanquam plura membra cum capite colligata unum Ecclesiasticum Corpus efficitis, quod à Civili nequit potestate solvi, aut everti. Vos itidem, qui tantâ cum laude, estis egregia vestrorum Præsulum exempla secuti, à rectâ, in quâ inceditis, viâ nunquam deflectite, nec unquam item committite, ut quisquam mentitis exuviis Episcoporum, aut Vicariorum indutus, Regimen vestrarum Ecclesiarum arripiat. Illæ enim, si suo Pastore viduatæ remaneant, ad Vos unice pertinebunt, quidquid contra Vos frustra novæ quædam molitiones effecerint. Una ergo animorum, & consiliorum conjunctione omnem à vobis invasionem & Schisma, quàm longissime potestis, arcete.

Vos etiam affamur, Dilecti filii, Parochi & Pastores secundi ordinis, qui & plurimi numero, & virtute constantes vestro munere estis perfuncti, illorum ex vestris Collegis omninò dissimiles, qui aut infirmitate devicti, aut ambitionis æstu correpti manciparunt errori, quique per Nos moniti, mature, ut speramus, ad officia convolabunt. Fortes incœpto operi insistire, ac mementote quam à vestris legitimis Episcopis institutionem accepistis, nonnisi ab iisdem adimi vobis posse; ita ut licet per Civilem potestatem è gradu vestro dejecti, & expulsi, semper futuri sitis Pastores legitimi, vestro munere adstricti, quantum in Vobis erit, ad fures arcendos, qui in vestrum locum subingredi enituntur non alio consilio, nisi ut animas perdant vestræ curæ concreditas, & de quarum salute eritis rationem reddituri.

Vos item alloquimur, Dilecti Filii, Sacerdotes aliique Gallicani Cleri ministri, qui in sortem Domini vocati debetis vestris legitimis Pastoribus adhærere, & esse in Fide, ac Doctrina constantes; quibus nihil esse debet antiquius, quàm ut sacrilegos invasores vitetis, ac reprobetis.

Vos tandem in Domino obtestamur, Dilecti Filii, Catholici qui in regno Galliarum estis universi, vobisque religionem, ac fidem Patrum vestrorum commemorantes intimo cordis affectu suademus, ne ab illa secedatis, quippe quæ una est ac vera Religio, quæ & vitam æternam largitur, & civiles etiam societates sospitat, atque fortunat. Cavete diligenter, ne aures præbeatis insidiosis vocibus philosophiæ sæculi hujus, quæ mortem parant; & invasores omnes, sive Archiepiscopi, sive Parochi appellentur, ita devitate, ut nihil cum illis sit vobis commune, præsertim in Divinis, auscultantes assiduè legitimorum voces Pastorum, qui vivunt adhuc, quique vobis canonicè præficientur in posterum; uno denique verbo Nobis adhærete; nemo enim in Ecclesia Christi potest esse, nisi Capiti ipsius visibili uniatur, & in Cathedra Petri solidetur. Utque omnes vehementius ad sua munera obeunda excitentur; Nos à Patre cœlesti spiritum consilii, veritatis, & constantiæ in vos implorantes, in paternæ dilectionis pignus; vobis, Dilecti Filii Nostri, venerabiles Fratres, ac Dilecti Filii, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Petrum, die decimâ tertiâ Aprilis MDCCXCI. Pontificatûs Nostri Anno Decimo Septimo.

PIUS QUI SUPRA.